

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD SPLNOMOCNENCA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

Hodnotiaca správa Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike

za obdobie apríl 2012 – jún 2013¹

I. Úvod

Slovenská republika (ďalej len SR) vstúpila do medzinárodnej iniciatívy Partnerstvo pre otvorené vládnutie v septembri 2011. V nasledujúcich mesiacoch sa participatívnym spôsobom pripravoval prvý Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike (ďalej „Akčný plán“). Tento Akčný plán bol schválený vládou Slovenskej republiky 22. februára 2012 uznesením č. 50/2012.

Akčný plán obsahoval tri tematické časti. Prvá časť, Otvorené informácie, bola jednou z najdôležitejších súčastí záväzku SR, s dôrazom na aktívne sprístupňovanie informácií a dát, ktoré majú k dispozícii štátne orgány a verejné inštitúcie pre verejnosť. Tento prístup sme zvolili kvôli jeho potenciálu znižovať požiadavky na štát a verejnú správu pri zabezpečovaní mnohých služieb využívajúcich nové technológie. Otvorené informácie obsahovali záväzky, ktoré sa týkajú nových technológií, ale najmä oblasti zvyšovania poskytovania informácií o fungovaní a aktivitách štátnej správy občanom. Otvorené informácie obsahovali dva veľké záväzky – vytvorenie portálu otvorených dát a vytvorenie aplikácie zaoberajúcej sa financiami, ktoré poskytuje a distribuuje štát prostredníctvom dotačných schém.

Druhá tematická časť Akčného plánu sa týkala otvorenosti pre dialóg, kde sa vychádza z presvedčenia, že kvalitná správa vecí verejných vzniká spoluprácou a zapojením verejnosti do riešenia kľúčových problémov a výziev súčasnosti a že kvalitné verejné politiky vznikajú v dialógu so zainteresovanými aktérmi a s participáciou občanov. Otvorenosť pre dialóg bola zameraná na princíp zvyšovania občianskej participácie, s dvoma hlavnými záväzkami – vytvorením dialógu o verejných politikách a zavedením inštitútu elektronickej hromadnej žiadosti.

Tretia časť Akčného plánu sa zamerala na transparentnosť a nastavovala pravidlá, nariadenia a mechanizmy, prostredníctvom ktorých sa vláda zodpovedá za svoje aktivity, reaguje na kritiku alebo požiadavky na ňu vznesené a preberá zodpovednosť za zlyhanie vo vzťahu k zákonom alebo k takýmto pravidlám a mechanizmom. V rámci Akčného plánu je navrhnutých viacero spôsobov, ako bude vláda monitorovať svoje vlastné aktivity smerujúce k väčšej otvorenosti a ako umožní prinášanie požiadaviek a nových iniciatív v rámci otvoreného vládnutia aj do budúcnosti. Záväzky v rámci tretej tematickej

¹ skutokový stav je hodnotený k 15. septembru 2013

časti sa týkali predovšetkým transparentnosti a zahrňovali vytvorenie Rady vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie a prijatie zákona o oznamovateľoch korupcie.

Závazky, ktoré SR urobila v rámci Iniciatívy pre otvorené vládnutie, sa dotýkajú viacerých výziev, na ktoré reaguje medzinárodné Partnerstvo pre otvorené vládnutie. Z uvedených výziev sa SR sústredila predovšetkým na dve oblasti – efektívne využívanie verejných zdrojov a zlepšovanie verejných služieb. Efektívne využívanie verejných zdrojov bolo predmetom portálu otvorených dát a webovej aplikácie o využívaní štrukturálnych fondov a ďalších rezortných dotačných mechanizmov, kým celá oblasť Otvorenosť pre dialóg sa zamerala na zvyšovanie participatívnych metód pri tvorení verejných politík, t.j. oblastí, ktoré majú reálny dopad na život občanov. Skutočný dopad a dosiahnuté výsledky sa rôznia od oblasti k oblasti, no tvorenie Akčného plánu sa zameralo najmä na tieto dve oblasti.

II. Zhrnutie procesu

Po pristúpení SR k Partnerstvu pre otvorené vládnutie poverila vtedajšia premiérka SR Iveta Radičová vypracovaním Akčného plánu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti p. Filipa Vagača (ďalej len splnomocnenec). Splnomocnenec zriadil Poradnú radu pre otvorené vládnutie (ďalej len Poradná rada), ktorá mala za úlohu navrhnúť a schváliť proces tvorby Akčného plánu na roky 2012 a 2013. Poradná rada sa skladala z významných predstaviteľov štátnej správy a neziskového sektora. Poradná rada za zišla trikrát a navrhla a schválila proces tvorby Akčného plánu v súlade s požiadavkami na participatívnosť a inklúziu občanov. Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len Úrad splnomocnenca) zodpovedal za tvorbu textu Akčného plánu ako aj za prípravu participatívneho procesu. Výrazným prvkom pri tvorbe Akčného plánu bolo aktívne zapojenie neziskového sektora, tak vo forme obsahových, ale aj procesných návrhov, ako aj pri konzultáciách jednotlivých verzií textu. Po prvom kole neformálnych konzultácií s odborníkmi v oblasti transparentnosti, využívania nových technológií, participatívneho plánovania a predstaviteľov organizácií občianskej advokácie boli navrhnuté oblasti, ktoré mal Akčný plán obsahovať. Po odsúhlasení oblastí Poradnou radou vznikla prvá verzia textu, ktorá bola konzultovaná v januári 2012 s predstaviteľmi neziskového sektora na troch regionálnych stretnutiach. Zároveň sa na stránke otvoreného vládnutia www.otvorenavlada.gov.sk zverejnila pracovná verzia dokumentu, ktorý mala široká verejnosť možnosť komentovať celý alebo po jednotlivých častiach. Po uvedených konzultáciách a úpravách vstúpil materiál do legislatívneho procesu, kde uplatnili svoje pripomienky jednotlivé rezorty štátnej správy. Následne bol Akčný plán predložený na rokovanie vlády SR, ktorá ho 22. februára svojim uznesením č. 50/2012 schválila. Uznesenie ukladá úlohy všetkým ministerstvám, ako aj Úradu splnomocnenca, Úradu vlády SR, Štatistickému úradu SR, Úradu pre verejné obstarávanie SR a Úradu pre geodéziu, kartografiu a kataster SR.

Výzvy

Úrad splnomocnenca úzko spolupracoval s viacerými organizáciami pri tvorení akčného plánu vo všetkých jeho fázach. Okrem úvodných stretnutí s odborníkmi a bilaterálnych stretnutí sa uskutočnili aj tri konzultačné workshopy, kde bol účastníkom predstavený návrh Akčného plánu a bol im poskytnutý priestor na otázky, komentáre a zmeny, tak v obsahovom zameraní, ako aj v procese tvorby. Stretnutia

sa uskutočnili tak v hlavnom meste, ako aj v regionálnych centrách a zúčastnilo sa na nich viac ako 50 predstaviteľov mimovládnych neziskových organizácií, ktoré sa venujú témam ako transparentnosť, boj proti korupcii a otvorené vládnutie. Hlavnou výzvou na týchto stretnutiach bolo predstavenie Akčného plánu a obsiahnutie jeho komplexnosti účastníkmi. Z perspektívy spätnej väzby, pripomienok a návrhov priamo od občanov a širokej verejnosti bola úspešnosť nižšia, keď možnosť komentovania a navrhovania zmien v Akčnom pláne prostredníctvom webovej stránky využil pomerne nízky počet obyvateľov, pravdepodobne kvôli absencii verejnej kampane spojenej s pomerne vysokou odbornosťou problematiky.

Medzirezortná spolupráca sa ukázala byť mierne problematická, opäť najmä vďaka tomu, že otvorené vládnutie je na Slovensku nový koncept. Napriek počiatovým rozporom sa však názorové rozdiely uhladili a materiál odchádzal na rokovanie vlády SR bez rozporov. Najproblematickejším sa ukázala byť spolupráca so samosprávou, ktorá napriek snahám Úradu splnomocnenca zahrnúť ju do Akčného plánu tieto aktivity odmietla s odôvodnením, že na ne nie sú vyčlenené dostatočné finančné prostriedky. Z toho dôvodu sa Akčný plán nevzťahuje na samosprávu.

Časový horizont tvorenia Akčného plánu sa tiež ukázal ako nedostatočný. SR vstúpila do Partnerstva pre otvorené vládnutie v septembri 2012 počas vlády koalície premiérky Ivety Radičovej. Po začatí procesu tvorenia Akčného plánu však došlo v SR k politickej kríze a väčšina procesu sa diala v kontexte pomerne nestabilnej politickej situácie v SR. Termín predloženia Akčného plánu na Výročnej schôdzi v marci 2012 v Brazílii bol hraničný a vnútorná politická situácia vytvorila mocenské vákuum, v ktorom bolo pomerne zložité vyjednávať a dohadovať jednotlivé časti Akčného plánu.

Inovácie

Čo sa týka nových prístupov a inovácií zahrnutých v Akčnom pláne, zaviedol sa pojem otvorené dáta a začala sa diskusia o ich užitočnosti a využití. V oblasti participácie vznikol inštitút elektronickej hromadnej žiadosti, ktorý zjednoduší a sprehľadní komunikáciu občanov voči vláde SR. Inovatívnu je aj snaha o zavedenie inštitúcie oznamovateľa korupcie a jeho ochrany. Participačné prvky v tvorení verejných politík už na Slovensku existovali aj pred prijatím Akčného plánu, ale vďaka tejto iniciatíve sa stali rozsiahlejšími a viditeľnejšími.

Networking

Úrad splnomocnenca využil on-line konzultácie s inými štátmi, ako aj s predstaviteľmi medzinárodného Partnerstva pre otvorené vládnutie v procese tvorenia Akčného plánu.

Zahrnutie rôznych aktérov do procesu tvorby Akčného plánu

Proces tvorby Akčného plánu bol oznámený vopred širokej verejnosti prostredníctvom webovej stránky otvoreného vládnutia www.otvorenavlada.gov.sk, ktorá bola vytvorená na účel propagácie Iniciatívy pre otvorené vládnutie, okrem pôvodnej stránky splnomocnenca www.tretisektor.gov.sk. Široká verejnosť mala pomerne veľa príležitostí, ako sa do procesu zapojiť a ovplyvniť ho. Komentáre a návrhy prijaté cez webstránku boli verejné a viditeľné pre všetkých.

Čo sa týka osobných stretnutí, najhlavnejším nástrojom boli konzultácie návrhu Akčného plánu s predstaviteľmi tretieho sektora, ktoré sa uskutočnili v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach ako v troch regionálnych mestách s najvyššou koncentráciou neziskových organizácií. Na stretnutiach sa zúčastnilo vyše 50 účastníkov. Účastníci stretnutí sa mali možnosť vyjadrovať k materiálu ako celku, ako aj k jednotlivým tematickým častiam Akčného plánu. Bol im tiež poskytnutý priestor na predstretie nových námetov a nápadov. Účastníci na stretnutiach debatovali o spôsobe, akým je Akčný plán koncipovaný. Väčšina ľudí ocenila metódu malých krokov, najmä kvôli tomu, že oblasť otvoreného vládnutia je pomerne nová a v prvom rade je potrebné odskúšať, ktoré modely spolupráce a uverejňovania dát budú úspešné, a tie potom nasledovať. Viacerí účastníci potvrdili, že model aplikovania úspešných projektov na rozhodujúce oblasti až po ich pilotnom odskúšaní sa zdá byť najlepší. Kriticky bola hodnotená časť materiálu o dosiahnutých úspechoch, kde podľa zúčastnených chýbajú kroky spreď roku 2010 a ich analýza. Viacerí pozitívne hodnotili naformulovanie cieľov. Účastníkmi stretnutí boli predstavitelia tretieho sektora z rôznych oblastí, od IT sektora, cez environmentálne neziskové organizácie, komunitné nadácie, organizácie aktívne v sociálnej oblasti, atď. Správa zo stretnutí bola zverejnená na webovej stránke otvoreného vládnutia. Úrad splnomocnenca ako koordinátor tvorby Akčného plánu akceptoval aj pripomienky zaslané prostredníctvom mailovej komunikácie.

III. Implementácia Akčného plánu

V rámci implementácie Akčného plánu bolo vypracovaných 22 úloh, rozdelených do troch tematických celkov:

- Oblasť *Otvorených informácií* sa týka aktívneho sprístupňovanie dát štátnej správy pre verejnosť. Ide o základný štandard komunikácie vlády s občanmi a je jednou z najdôležitejších súčastí nášho záväzku v rámci medzinárodnej iniciatívy Partnerstva pre otvorené vládnutie.
- V oblasti *Vláda otvorená pre dialóg* je zámerom, aby sa dialóg so zainteresovanými aktérmi a občanmi stal súčasťou tvorby konkrétnych politík, najmä tých, v ktorých je možné očakávať výrazné dopady na život občanov. Súčasťou je príprava stratégie dialógu o verejných politikách a elektronických hromadných žiadostí.
- Oblasť *Transparentnej vlády* sa zaoberá jedným zo základných predpokladov otvoreného vládnutia, ktorým je prebratie zodpovednosti predstaviteľov verejnej správy za rozhodnutia, ktoré v prospech občanov robia. Súčasťou je riešenie problematiky transparentného vládnutia a oznamovania korupcie.

Z celkového počtu 22 úloh (záväzkov) sme vyhodnotili 11 úloh ako splnených, 8 úloh čiastočne splnených a 3 úlohy nesplnené.

Záväzok	Úloha v uznesení	Termín plnenia	Plnenie
---------	---------------------	----------------	---------

Otvorené informácie			
1. Pripraviť a spustiť portál otvorených dát	C.14	30. apríl 2012	splnený
2. Zverejniť na portáli otvorených dát pilotné datasety v súlade so schváleným Akčným plánom iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike	C.3	31. máj 2012	splnený
3. Vypracovať zoznam všetkých datasetov vrátane technickej špecifikácie a plán ich postupného zverejnenia na portáli otvorených dát	C.1	1. jún 2012	splnený
4. Vypracovať technické a obsahové špecifikácie dát verejnej správy a ich metadát pre účely portálu otvorených dát spolu s pravidlami ich zverejňovania a používania na základe verejnej licencie	C.10	1. september 2012	splnený
5. Rozvíjať Centrálny register zmlúv reflektujúci potreby užívateľskej verejnosti	C.15	priebežne	splnený
6. Na základe vypracovaného plánu zverejňovania dát zverejniť minimálne 2 datasety z každého rezortu za 12 mesiacov na portáli otvorených dát	C.2	1. jún 2013	splnený
7. Zverejniť dáta o využívaní štrukturálnych fondov v rozsahu dát z ITMS na portáli otvorených dát	C.4	30. november 2012	splnený
8. Zverejniť dáta o využívaní Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a ďalších rezortných dotačných schémach na portáli otvorených dát v rozsahu špecifikovanom pre potreby centrálného registra projektov	C.5	31. december 2012	čiastočne splnený
9. Pripraviť zadanie pre verejné obstarávanie na aplikáciu o využívaní štrukturálnych fondov, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a ďalších rezortných dotačných schém	C.11	30. september 2012	splnený
10. Spustiť portál o aktuálnom využívaní štrukturálnych fondov, Finančnom mechanizme EHP, Nórskom finančnom mechanizme, Švajčiarskom finančnom mechanizme a ďalších rezortných dotačných schémach.	C.16	1. jún 2013	čiastočne splnený
Vláda otvorená pre dialóg			
11. Návrh troch procesov „Dialóg o stratégii...“ s uplatnením participatívnych metód a vzdelávanie zúčastnených zamestnancov štátnej správy a zástupcov mimovládnych organizácií	C.6	31. august 2012	splnený

12. S využitím navrhovaných metód aplikovať participatívne metódy na tri verejné politiky	C.7	1. september 2013	čiastočne splnený
13. Pripraviť návrh zákona o účasti verejnosti na legislatívnom procese	C.8	1. jún 2013	nesplnený
14. Schválenie pravidiel zapájania verejnosti do tvorby vybraných politík vládou SR. Súčasťou tohto materiálu bude návrh procesov, vzdelávania a výstupov participatívnej tvorby verejných politík	C.17	1. november 2013	čiastočne splnený
15. Pripraviť a spustiť elektronické hromadné žiadosti	C.12	31. december 2012	čiastočne splnený
16. Pripraviť návrh na úpravu a doplnenie Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR	C.13	31. december 2012	čiastočne splnený
Transparentná vláda			
17. Pripraviť štatút a vymenovať pracovnú skupinu pre implementáciu Akčného plánu pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike	C.18	31. máj 2012	splnený
18. Pripraviť štatút, návrh zloženia a vymenovanie Rady vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie	C.19	28. február 2012	splnený
19. Pripraviť návrh kritérií a parametrov, ktoré budú hodnotené Radou	C.20	1. júl 2012	nesplnený
20. Uskutočniť prvé hodnotenie barometra otvorenosti	C.21	1. júl 2012	nesplnený
21. Pripraviť návrh zákona o ochrane oznamovateľov korupčného správania a predložiť ho do medzirezortného pripomienkového konania	C.9	30. jún 2012	čiastočne splnený
22. Vypracovať a predložiť vláde SR na schválenie Akčný plán pre otvorené vládnutie na nasledujúce obdobie	C.22	1. jún 2013	čiastočne splnený

Označené záväzky sú zoradené podľa tematických celkov, a zároveň sa odvolávajú na jednotlivé úlohy z uznesenia vlády SR č.50 z 22. februára 2012. Poradie tematických úloh nie je totožné s označením v uznesení vlády, preto uvádzame obidva údaje. Môže sa stať, že viaceré úlohy sa týkajú spoločného cieľa – pre prehľadnosť to pri nich vždy uvádzame.

A. Otvorené informácie

1. Pripraviť a spustiť portál otvorených dát

Uznesenie: úloha č. C.14 pre vedúceho Úradu vlády SR

Termín: 30. apríl 2012

Stav: splnená

Úrad vlády SR spolu so splnomocnencom analyzovali rôzne možnosti pre spustenie portálu otvorených dát v SR. Najschodnejšou alternatívou sa v roku 2012 ukázalo adaptovanie softvéru CKAN spoločnosti Open Knowledge Foundation kvôli jednoduchosti ovládania, širokej dostupnosti a v neposlednom rade aj vďaka finančnej dostupnosti. S Open Knowledge Foundation bol dohodnutý spôsob používania softvéru, Úrad splnomocnenca zabezpečil preklad softvéru do slovenského jazyka, kým Úrad vlády SR zabezpečil doménové práva. Od mája 2012 je portál otvorených dát umiestnený na <http://data.gov.sk> a je funkčný. SR momentálne využíva verziu 1.8 a v súčasnosti prebieha prechod na verziu 2.0. Technickú prevádzku portálu zabezpečuje Úrad vlády SR. Softvér CKAN zabezpečuje základné funkcionality spojené s otvorenými dátami, avšak niektoré funkcionality, ako napr. vyhľadávanie datasetov podľa času ich pridania alebo aktualizácie, absentujú.

Pre potreby SR je softvér CKAN momentálne postačujúci, i keď sa s jeho používaním vyskytli určité problémy. V novembri 2012 bol vďaka internej migrácii na serveri CKAN slovenský portál otvorených dát nedostupný viacero dní, čo vyvolalo pochybnosti o spoľahlivosti portálu. Ministerstvo financií SR ako gestor štandardov pre ISVS (informačné systémy verejnej správy), ako aj Ministerstvo vnútra SR vyslovili pochybnosti o bezpečnosti údajov uložených na serveri, čiastočne kvôli jeho umiestneniu v zahraničí.

Z hore uvedených dôvodov je strednodobý plán pre SR migrácia softvéru CKAN na server Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby a eventuálne vyvinutie vlastného softvéru, ktorý bude obsahovať všetky požadované funkcionality. Cieľom do ďalšieho obdobia je zlepšiť interaktivitu portálu tak, aby bolo možné vyhľadávanie podľa rôznych kritérií, takisto ako zaviesť systém dvojakeho hodnotenia datasetov (odborné hodnotenie podľa kritérií a štandardov a hodnotenie verejnosti, ktorá bude hodnotiť použiteľnosť datasetov) a priniesť inováciu vo forme ukázania aplikácií vzniknutých z konkrétneho datasetu.

Úlohy 2, 3, 4 a 6 sa týkajú zverejňovania datasetov v otvorenom formáte inštitúciami verejnej správy. Keďže otvorené dáta boli v Slovenskej republike novou témou, bol vybraný model pilotné zverejnených datasetov, ktoré mali slúžiť ako modelové príklady.

2. Zverejniť na portáli otvorených dát pilotné datasety v súlade so schváleným Akčným plánom iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike

Uznesenie: úloha č. C.3 pre ministerku spravodlivosti, ministra práce, sociálnych vecí a rodiny a vedúceho Úradu vlády SR

Termín: 31. máj 2012

Stav: splnená

V súlade s plánom zverejňovania boli na portáli otvorených dát zverejnený Obchodný vestník (Ministerstvo spravodlivosti SR), operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR), Centrálny register zmlúv (Úrad vlády SR) a Centrálny register projektov (Úrad vlády SR). Úrad vlády SR bol jedným z prvých orgánov štátnej správy, ktorý zverejnil datasety ako otvorené dáta. Na druhej strane, ani Centrálny register zmlúv, ani Centrálny register projektov, hoci sú zverejnené, nie sú zatiaľ v plne otvorenom formáte. CRZ má v testovacej prevádzke spustené API rozhranie pre prístup k svojej databáze. Po konzultácii neziskovým sektorom bola do CRZ pridaná funkcionálna každodenného exportu do XML zmien, ktoré sa udiali predchádzajúci deň - to znamená report pridaných, upravených alebo zmazaných zmlúv. Obchodný vestník Ministerstva spravodlivosti SR sa tiež na portáli otvorených dát nenachádza v otvorenom formáte.

Uvedené inštitúcie prejavili ochotu spolupracovať a zverejniť uvedené datasety, čo splnilo účel, aby na začiatku fungovania portálu boli k nájdeniu zmysluplné a plnohodnotné datasety. Všetky boli zverejnené načas, avšak z dôvodu skorého zverejnenia neboli poskytnuté v ideálnom formáte. Je preto potrebné tieto datasety zverejniť nanovo, v otvorenom formáte.

3. Vypracovať zoznam všetkých datasetov vrátane technickej špecifikácie a plán ich postupného zverejnenia na portáli otvorených dát

Úloha č. C.1 pre všetkých ministrov, predsedníčku Úradu geodézie, kartografie a katastra, predsedníčku Štatistického úradu a predsedu Úradu pre verejné obstarávanie

Termín: 1. jún 2012

Stav: splnená

Úrad splnomocnenca od apríla 2012 začal vyvíjať aktivity spojené so zberom informácií o datasetoch. Cez písomnú komunikáciu s orgánmi štátnej správy bol vytvorený zoznam datasetov štátnej správy, ktorý obsahoval nasledujúce údaje: názov dátového zdroja, účel, zameranie, resp. krátky popis vystihujúci dátový zdroj, meno prevádzkovateľa dátového zdroja (inštitúcie), povinná inštitúcia, stav elektronizácie dátového zdroja, formát, v ktorom sú údaje uložené – napr. databáza, tabuľky, dokumenty (xls., html., csv., rtf.), odhadnutý rozsah údajov (napr. počet objektov v dátovom zdroji) alebo objem údajov, údaj o čase vzniku, aktuálnosti, alebo spôsobe či frekvencii aktualizácie údajov, bližšia špecifikácia obsahu (tzv. metaúdaje alebo metadáta). Po ďalšej vzájomnej komunikácii označili jednotlivé rezorty, ktoré datasety sú z legálneho hľadiska zverejniteľné, čiastočne zverejniteľné (anonymizovateľné) a nezverejniteľné, spolu s vysvetlením dôvodov nezverejnenia (ochrana osobných údajov, národná bezpečnosť, atď.). Výsledkom ďalších bilaterálnych jednaní bol harmonogram, ktorý obsahoval zverejniteľné a čiastočne zverejniteľné datasety, a tiež harmonogram zverejnenia. Tento zoznam obsahoval spolu 525 datasetov. Zverejnenie bolo navrhnuté v troch veľkých vlnách, podľa dôležitosti datasetov a technickej náročnosti spojenej s ich konverziou na otvorený formát – v novembri 2012, v januári a v marci 2013. Zoznam datasetov štátnej správy sa nachádza na <http://www.otvorenavlada.gov.sk/datasety-statnej-spravy/>.

4. Vypracovať technické a obsahové špecifikácie dát verejnej správy a ich metadát pre účely portálu otvorených dát spolu s pravidlami ich zverejňovania a používania na základe verejnej licencie

Uznesenie: úloha č. C.10 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a vedúceho Úradu vlády SR

Termín: 1. jún 2012

Stav: splnená

Pre potreby zvýšiť expertnú úroveň a v duchu participatívneho rozhodovania, ktoré zahŕňa osoby z rôznych sektorov, vytvoril Úrad splnomocnenca pracovnú skupinu pre datasey, zloženú zo zástupcov štátnej správy a neziskových organizácií. V spolupráci s pracovnou skupinou pre datasey boli vypracované štandardy pre otvorené dáta pre portál otvorených dát, ktorých hlavným cieľom bolo objasnenie nového konceptu otvorených dát a otvorených formátov pre orgány štátnej správy. Tieto štandardy sa týkali napr. oblasti zverejňovania datasetov, keď v súlade s otvoreným vládnutím prebrali filozofiu, že zverejnené by malo byť čokoľvek, čo nie je definované zákonom ako nezverejniteľné, a čo sa týka výkonu verejnej správy. Štandardy ďalej obsahovali prijateľné a neprijateľné formáty údajov a ich prístup (pasívny a API prístup) a tiež sa zaoberali systémom metadát, ktoré majú datasey obsahovať. Tieto štandardy sa nachádzajú na stránke http://www.otvorenavlada.gov.sk/data/files/2406_2012-07standardydatasety.pdf.

Pre lepšie pochopenie štandardov zorganizoval Úrad splnomocnenca v októbri 2012 seminár o otvorených dátach, zverejňovaní a štandardoch pre pracovníkov štátnej správy. Seminár mal pomôcť ľuďom v štátnej správe pochopiť koncept otvorených údajov, proces ich zverejňovania a ich užitočnosti.

Úrad splnomocnenca dal taktiež návrh nad rámec Iniciatívy otvoreného vládnutia na štandardizáciu otvorených dát na Štandardizačnú komisiu v gescii Ministerstva financií SR, ktoré má na starosti štandardy ISVS. Proces trvajúci od januára 2013 nie je stále ukončený – návrh štandardov bol predložený na Štandardizačnú komisiu, posunutý na rokovania viacerých pracovných skupín, na ktorých sa okrem zástupcov komisie zúčastnili aj predstavitelia Úradu splnomocnenca ako predkladateľa a členovia pracovnej skupiny pre datasey. Úrad splnomocnenca spolu s expertmi z neziskového sektora hrali významnú úlohu počas zasadania pracovných skupín a v procese formulácie štandardov. Intenzívna spolupráca sa prejavila aj vo výsledkoch – štandardy obsahujú definície a popis kľúčových pojmov súvisiacich s otvorenými dátami, pomenovanie, čo majú otvorené dáta obsahovať, pristúpilo sa k tzv. päťhviezdičkovému odbornému hodnoteniu kvality datasetov a definoval sa obsah metadát. Štandardy pre otvorené dáta, ktoré budú súčasťou Výnosu o ISVS, boli schválené Štandardizačnou komisiou a momentálne sa nachádzajú v legislatívnom procese. Ich účinnosť nastane od 1. januára 2014.

Ďalším krokom v tejto oblasti bude okrem dohliadania na dodržiavanie štandardov vypracovanie metodík, a to najmä kvôli vysvetleniu a sprehľadneniu problematiky otvorených dát a datasetov pre pracovníkov štátnej správy.

5. Rozvíjať Centrálny register zmlúv reflektujúc potreby užívateľskej verejnosti

Uznesenie: úloha č. C.15 pre vedúceho Úradu vlády SR

Termín: priebežne

Stav: splnená

Centrálny register zmlúv (ďalej len CZR) je priebežne rozvíjaný, pričom sú reflektované požiadavky nie len samotných zadávateľov, ale aj užívateľskej verejnosti. V konkrétnom vyjadrení boli v rámci CRZ vybavované prevažne požiadavky užívateľov týkajúce sa opráv nesprávne zverejnených údajov. Úrad vlády SR okrem toho zabezpečoval technickú podporu pri riešení problémov s prístupom do CRZ, ako aj rozvoj systému automatizovaného importu zmlúv povinných osôb do CRZ. V rámci plnenia úlohy boli poskytované konzultácie týkajúce sa povinnosti zverejňovať zmluvy v CRZ, anonymizácie osobných údajov v zmluvách, vystavovanie listových potvrdení o zverejnení zmluvy a ďalších administratívnych úkonov potrebných pre prevádzku CRZ. Po konzultácii s neziskovým sektorom bola do CRZ pridaná funkcionálna každodenného exportu do XML zmien, ktoré sa udiali predchádzajúci deň - to znamená report pridaných, upravených alebo zmazaných zmlúv. Zároveň je v testovacej prevádzke spustené API rozhranie pre prístup k databáze CRZ, ktoré je v súčasnosti sprístupnené len na požiadanie a po poskytnutí autorizačných údajov.

6. Na základe vypracovaného plánu zverejňovania dát zverejniť minimálne 2 datasety z každého rezortu za 12 mesiacov na portáli otvorených dát

Uznesenie: úloha č. C.2 pre všetkých ministrov, predsedníčku Úradu geodézie, kartografie a katastra, predsedníčku Štatistického úradu a predsedu Úradu pre verejné obstarávanie

Termín: 1. jún 2013

Stav: čiastočne splnená

Na portáli otvorených dát sa k 27. augustu 2013 nachádza 185 zverejnených datasetov. K dispozícii sú napríklad dátové súbory Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstva kultúry SR, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo vnútra SR a ďalších rezortov.

Najväčší počet datasetov v otvorenom formáte zverejnilo **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** spolu s inštitúciami, ktoré spadajú pod rezort. Do dnešného dňa zverejnilo 32 datasetov rôzneho obsahu. Ide napríklad o Zoznamy schválených prevádzkarní na živočíšne vedľajšie produkty,

Centrálnu evidenciu hospodárskych zvierat, Výkaz o výsledkoch následných finančných kontrol, Zoznamy poverených veterinárnych lekárov na vydávanie pasov spoločenských zvierat, ale i dataset s názvom Agrofilm – Register víťazných filmov medzinárodného festivalu. Ďalšia inštitúcia spadajúca pod ministerstvo, **Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave**, zverejnila 25 datasetov, napr. Register inšpekčných organizácií, Ročenku ozimín, Vinohradnícky register, Listinu registrovaných odrôd, Register chmeľníc a chmeliarskych subjektov, Register ovocných sádov a ďalšie. Inštitúcia **Národné lesnícke centrum** sa podelilo s verejnosťou s 8 datasetmi (Register poľovných revírov, Register obvodných lesných úradov, Register jednotiek priestorového rozdelenia lesa, Register obvodných lesných úradov v sídle kraja a iné). Spolu teda Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR spolu s povinnými inštitúciami zverejnilo až 65 dátových zdrojov z plánovaného počtu 74, čo predstavuje splnenie plánu takmer na 88 %. Čo sa týka zverejňovania informácií v požadovaných štandardoch, ministerstvo dosahuje úspešnosť nad 98 %.

Ďalší rezort, ktorý zverejnil rozsiahle štatistiky a údaje, je **Ministerstvo vnútra SR**. Rezort zverejnil 24 datasetov, z toho 22 dátových zdrojov, ktoré zahŕňajú rozsiahle štatistiky kriminality na území SR v období rokov 1997-2013. Spomínané datasety poskytujú informácie o skutkoch spáchaných na mládeži, o povahe trestných činov a štatistiky trestných činov podľa štátnej príslušnosti páchatel'ov. Do dnešného dňa zverejnilo ministerstvo 24 datasetov z plánovaných 50, čo predstavuje 48 % splnenie plánu. Po preskúmaní pôvodného zoznamu datasetov navrhol rezort aktualizovaný zoznam, ktorý bol vypracovaný aj v spolupráci s gestormi jednotlivých systémov. Tento zoznam bude použitý na vyhodnotenie rezortu v nasledujúcom období.

Rezort **Ministerstva financií SR** zverejnil do dnešného dňa 11 datasetov, napr. Daňové a fiškálne prognózy, Daňové indikátory, Evidenciu nehnuteľného majetku Ministerstva financií SR, Zoznam prevádzkovateľov hazardných hier na základe všeobecných licencií a iné. Plánovaný počet zverejnených datasetov je 22, to znamená, že ministerstvo splnilo plán na 50 %. Všetky datasety rezortu boli zverejnené v súlade s požadovanými štandardmi.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zverejnilo zatiaľ 8 datasetov, napr. Prehľady nehnuteľností v správe rezortu, Štatistika o devízových príjmoch a výdajoch v oblasti cestovného ruchu a využívaní ubytovacích zariadení na Slovensku zahraničnými návštevníkmi, Zoznam organizácií v pôsobnosti ministerstva podľa hospodárskej klasifikácie, Zoznam prijímateľov finančných prostriedkov z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 a iné. Rezort zatiaľ plní plán na 4 %, nakoľko plánovaný počet zverejnených dátových zdrojov bol určený na 190 datasetov. Doteraz zverejnené datasety plnia technické štandardy.

Ministerstvo hospodárstva SR zatiaľ zverejnilo 7 datasetov z plánovaného počtu 13, čo predstavuje takmer 53 % splnenie plánu. Rezort zverejnil napr. Zoznam povinne zverejňovaných faktúr, Zoznam povinne zverejňovaných objednávok, Register patentov, Zmluvy o nájme a výpožičke nehnuteľností zverejňovaných na webovej stránke ministerstva a iné. 6 datasetov rezortu však nespĺňa technologické požiadavky otvoreného formátu (xml. bez xsd. schémy).

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR zverejnilo zatiaľ 14 datasetov z plánovaného počtu 26. Zverejnené boli napríklad Zoznamy riadiacich zamestnancov ministerstva pre ústredie, Prehľad vedúcich diplomatických misií SR, Zoznam došlých faktúr 2012, Zoznam vystavených faktúr 2012, Zoznam členských príspevkov a iné. Ministerstvo zatiaľ plán plní na necelých 54 %. Čo sa týka plnenia technologických štandardov otvoreného formátu sú všetky datasety v csv forme. Napriek tomu je 7 zo zverejnených datasetov umiestnených chybne, tzn. zdroj je nenájdenný.

Úrad pre verejné obstarávanie SR zverejnil zatiaľ 7 datasetov z plánovaného počtu 13, čo predstavuje splnenie plánu na necelých 54 %. Momentálne sú zverejnené napr. faktúr, metodických usmernení, objednávok, oznámenia o rokovanom konaní bez zverejnenia a iné.

Ministerstvo kultúry SR do dnešného dňa zverejnilo na portáli otvorených dát 10 datasetov, a to napr. Databázu žiadostí o dotácie za rok 2012, Evidenciu cirkevných právnických osôb, Register múzeí a galérií Slovenskej republiky, Zoznam knižníc SR a iné. Zverejnené datasety zatiaľ predstavujú 60 %-né splnenie plánu rezortu a 100 % úspešnosť v dodržiavaní technologických štandardov.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR umiestnilo na portál 3 datasety: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb, Poskytovanie dotácií a Mapa podporených projektov. Rezort v požadovanom termíne odoslal na zverejnenie ďalšie 2 datasety: Zoznam supervízorov a Zoznamy akreditovaných subjektov.

Ministerstvo spravodlivosti SR zverejnilo zatiaľ 3 datasety z plánovaného počtu 20. Zverejnené datasety sú však v rozpore s požadovanými štandardami. Ide o datasety Obchodný vestník, Súdne rozhodnutia a Zoznam sudcov. Do dnešného dňa teda plní rezort plán zverejňovania na 15 %, s nulovou úspešnosťou zverejňovania informácií v podporovanom formáte.

Ministerstvo obrany SR publikovalo zatiaľ 3 datasety z plánovaného počtu 33. Rezort zatiaľ zverejnil Zoznam obstarávaní rezortu (2004-súčasnoscť), Objednávky a Zoznam podlimitných a podprahových zákaziek rezortu. Plán rezort zatiaľ plní na 9 %.

Štatistický Úrad SR zverejnil zatiaľ 9 dátových zdrojov vo formáte csv, ktoré sú v súlade so štandardami. Medzi zverejnenými datasetmi nájdete napr. Klasifikáciu štatistických územných jednotiek, Lokálne štatistické územné jednotky, Štatistická klasifikácia zamestnaní, ale aj Zoznam vybraných priemyselných výrobkov. Štatistický Úrad SR ešte plánuje zverejniť aj volebné štatistiky, Register organizácií či ukazovatele ekonomického vývoja SR.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR zverejnilo 5 datasetov. Na portáli otvorených je možné nájsť datasety rezortu s názvami Digitálna mapa škôl, Naplnenosť škôl a možnosti štúdia, Register zamestnancov vysokých škôl a iné.

Ministerstvo zdravotníctva SR zatiaľ zverejnilo 9 datasetov z plánovaného počtu 22 datasetov. Ministerstvo teda plní plán zverejňovania údajov na 40,91 %. Rezort zverejňuje napr. nasledujúce datasety: Zoznam dietetických potravín s úradne určenou cenou, Zoznam udelených akreditácií pre

kurzy prvej pomoci alebo Zoznam akreditovaných študijných programov ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov - certifikačné študijné programy a ďalšie.

Ministerstvo životného prostredia SR iniciovalo aktivity zamerané na sprístupnenie údajov prostredníctvom Portálu otvorených dát, pri súčasnom plnení plánu zverejňovania datasetov v rozsahu 33,3 %. Ministerstvo má v pláne zverejniť 27 datasetov s výhľadom rozšírenia tohto zoznamu o ďalšie datasety a služby, vrátane zvýšenia miery ich "otvorenosti" v rámci klasifikácie Otvorených dát prostredníctvom medzinárodných projektov SDI4Apps a SmartOpenData. Doposiaľ sprístupnené datasety obsahujú informácie o chránených územiach (maloplošných a veľkoplošných), chránených stromoch, environmentálnych záťažoch, Súhrnná evidencia o vodách, Informačný systém o pitnej vode, Národná databáza jaskýň, Regionálny informačný systém o odpadoch, Enviroportál a iné datasety.

Do dnešného dňa je zverejnených 204 datasetov z plánovaného počtu 428², čo predstavuje približne 47,7 %. Miera odchýlky je podmienená faktom, že niektoré rezorty zverejnili plánovaný dataset vo viacerých súboroch a zverejnením datasetov, ktoré neboli v zozname plánovaných.

² Celkový počet datasetov je 525, avšak 428 je zverejniteľných

Prehľad zverejnených datasetov

Rezort	Plánovaný počet	Zverejnený počet	Splnenie plánu v %
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	190	8	4,2 %
Ministerstvo financií SR	22	11	50, %
Ministerstvo hospodárstva SR	13	7	53,9 %
Ministerstvo kultúry SR	10	10	100 %
Ministerstvo obrany SR	33	3	9,1 %
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	74	65	87,9 %
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	8	5	62,5 %
Ministerstvo spravodlivosti SR	20	5	20 %
Ministerstvo školstva SR	4	5	100 %
Ministerstvo vnútra SR	49	24	49 %
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	26	14	53,9 %
Národná rada Slovenskej republiky		1	
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	2	2	100 %
Úrad pre verejné obstarávanie SR	13	7	53,9 %
Úrad vlády SR		7	
Ministerstvo životného prostredia SR	27	9	33,3%
Štatistický úrad SR	9	9	100 %
Ministerstvo zdravotníctva SR	22	9	49,9 %
Iné	3	3	
Spolu	525	204	35,24 %

Záväzky 7 a 8 sa týkajú zverejnenia údajov orgánov štátnej správy týkajúcich sa rozdeľovaných peňažných prostriedkov. Tieto dve úlohy mali za cieľ pripraviť vstupy, z ktorých mala čerpať a využívať ich webová aplikácia pre štrukturálne fondy EÚ, Finančný mechanizmus EHP, Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus a ďalšie dotačné rezortné schémy.

7. Zverejniť dáta o využívaní štrukturálnych fondov v rozsahu dát z ITMS na portáli otvorených dát

Uznesenie: úloha č. C.4 pre podpredsedu vlády a ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

Termín: 30. november 2012

Stav: splnená

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v spolupráci s Centrálnym koordinačným orgánom (ďalej len CKO) zverejnil dataset s názvom Zoznam prijímateľov finančných prostriedkov z fondov EÚ v programovom období 2007-2013, ktorý bol prelinkovaný na portál otvorených dát.

8. Zverejniť dáta o využívaní Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a ďalších rezortných dotačných schémach na portáli otvorených dát v rozsahu špecifikovanom pre potreby centrálného registra projektov

Uznesenie: úloha č. C.5 pre podpredsedu vlády a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, podpredsedu vlády a ministra financií, ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, ministra školstva, vedy, výskumu a športu, ministra životného prostredia, ministra kultúry, ministra hospodárstva, ministra zdravotníctva, ministra zahraničných vecí a a európskych záležitostí a vedúceho Úradu vlády SR

Termín: 31. december 2012

Stav: čiastočne splnená

Úrad splnomocnenca vyvinul aktivity v oblasti mapovania dotačných schém rezortov. Po viacerých informačných kanáloch bol zostavený predbežný zoznam dotačných schém existujúcich v SR. Nie všetky dotačné schémy boli zahrnuté do zoznamu datasetov. V júni 2013 na zasadnutí medzirezortnej pracovnej skupiny k implementácii Akčného plánu bola zdôraznená oblasť zverejňovania datasetov obsahujúcich dotačné schémy ako obzvlášť neuspokojivá. Jedným zo záverov zasadnutia pracovnej skupiny bolo zverejnenie všetkých datasetov s dotačnými schémami do augusta 2013, čo sa však udialo len čiastočne. Ku koncu augusta je zverejnených 18 dotačných schém z identifikovaných 50, avšak aj uverejnené schémy sú často v nesprávnom formáte a nevyhovujú štandardom zverejňovania pre

otvorené dáta. Nasledujúce ministerstvá nezverejnili ani jednu dotačnú schému: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo životného prostredia SR.

Splnenie tejto úlohy nadväzuje na plnenie ďalších prijatých uznesení, ktoré nebude možné splniť, ak sa nepodarí zabezpečiť tento prvý krok. Problematickou v tejto oblasti je nedostatočná komunikácia v rámci rezortov o plnení tohto záväzku – spravidla neexistuje gestorský útvar zastrešujúci komplexne dotačné schémy jednotlivých rezortov.

Úlohy 9 a 10 sa týkajú prípravy a realizovania webovej aplikácie pre štrukturálne fondy EÚ, Finančný mechanizmus EHP, Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus a ďalšie dotačné rezortné schémy.

9. Pripraviť zadanie pre verejné obstarávanie na aplikáciu o využívaní štrukturálnych fondov, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a ďalších rezortných dotačných schém

Uznesenie: úloha č. C.11 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a vedúceho Úradu vlády SR

Termín: 30. september 2012

Stav: splnená

Aplikácia o využívaní štrukturálnych fondov bude súčasťou projektu Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky – eDemokracia a otvorená vláda, ktorý pripravuje Úrad vlády SR. V spolupráci s Úradom splnomocnenca boli pripravené podklady na vytvorenie aplikácie, ktorej spustenie sa predpokladá do konca roku 2013. V podkladoch boli zahrnuté procesy, ktoré musia prebehnúť na to, aby bola aplikácia funkčná - roly, ktoré budú jednotliví aktéri vykonávať ako aj obsah aplikácie. Aplikácia bude zahŕňať všetky dotačné schémy v SR využívajúce štrukturálne fondy, Finančný mechanizmus EHP, Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus a ďalšie dotačné rezortné schémy využívané v podmienkach SR. Na stránke by sa mali nachádzať interaktívne mapy Slovenska, regiónov a obcí, kde budú znázornené jednotlivé informácie o projektoch, ako i o využití financií na danom území celkovo. Rovnako budú na stránke grafy, ktoré ilustrujú pomer a počet zrealizovaných a prebiehajúcich projektov. Používateľ môže vyhľadávať v jednotlivých projektoch podľa lokality (kde môže používateľov zaujímať najmä to, čo sa deje v ich okolí/susedstve), daného finančného mechanizmu, rezortu alebo konkrétneho názvu projektu a pod., či odlišiť zahraničné/medzinárodné dotačné mechanizmy od národných. Na stránke by sa mali nachádzať informácie pre všetky subjekty, ktoré môžu využívať tieto mechanizmy, alebo sa iba zaujímajú o konkrétne využitie financií. V prípade dát zverejnených vo forme metadát (primárne informácie), tieto budú zverejnené v štandardizovanej forme – ako v prípade datasetov uverejnených na www.data.gov.sk.

Úlohou aplikácie by malo byť:

- vysvetliť, čo poskytuje a umožňuje používateľom
- poskytnúť interaktívne a jednoducho zrozumiteľné informácie o využití dotačných mechanizmov na Slovensku formou máp, grafov, info-grafík, správ a analýz
- poskytovať ciele informácie rôznym skupinám – záujemcom o dotácie, médiám, bežným občanom, či akademickej sfére
- poskytovať informácie o jednotlivých fondoch, na čo sú určené a ako sa hlavne využívajú

Hlavnou výzvou pri plnení tohto záväzku bol na jednej strane nedostatok financií, na druhej strane nedostatok informácií o primárnych zdrojoch, z ktorých má aplikácia čerpať – t.j. z informácií pochádzajúcich od rezortov. Technologicky sa prepojenie, resp. extrahovanie dát z týchto zdrojov javí ako najzložitejší komponent tvorby aplikácie kvôli rozličným formátom a štruktúram údajov, v ktorých sa tieto primárne dáta nachádzajú.

10. Spustiť portál o aktuálnom využívaní štrukturálnych fondov, Finančnom mechanizme EHP, Nórskom finančnom mechanizme, Švajčiarskom finančnom mechanizme a ďalších rezortných dotačných schémach

Uznesenie: úloha č. C.16 pre vedúceho Úradu vlády SR

Termín: 1. jún 2013

Stav: čiastočne splnená

Termín splnenia úlohy bol predsedom vlády SR posunutý na 31.12.2013 z dôvodu, že problematika tvorí súčasť obsiahleho a komplexného riešenia v rámci projektu „Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky – eDemokracia a otvorená vláda,“ ktorý je aktuálne v štádiu prípravy. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a nedostatku informácií o primárnych zdrojoch (rovnaké ako pri plnení úlohy č.9 – uznesenie úloha C.11) prebehli rokovania o zadaní úlohy s externými dodávateľmi. Na plnenie tejto úlohy budú použité prostriedky z programu OPIS. Spustenie aplikácie sa predpokladá v 1. polroku 2015.

Po obsahovej stránke zabezpečoval plnenie tohto záväzku Úrad splnomocnenca, ktorý pripravil zadanie pre verejné obstarávanie pre aplikáciu, zorganizoval stretnutia s technickými expertmi a po obsahovej stránke pripravil spustenie aplikácie. Rešerš, návrhy obsahu aplikácie spolu, ako aj problematické oblasti boli zahrnuté v pripravených podkladoch a prekonzultované s odborníkmi v oblasti informačných technológií.

B. Vláda otvorená pre dialóg

Úlohy 11 až 14 sa týkajú participatívnych metód tvorenia verejných politík. Tento proces sa skladá z viacerých komponentov – od návrhu procesov, cez ich modelové použitie a otestovanie na vybraných rezortoch až k ich hodnoteniu a aplikácii na širšie spektrum verejných politík na Slovensku.

11. Návrh troch procesov „Dialóg o stratégii...“ s uplatnením participatívnych metód a vzdelávanie zúčastnených zamestnancov štátnej správy a zástupcov mimovládnych organizácií

Uznesenie: úloha č. C.6 pre podpredsedu vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny (kompetenčne presunuté na ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí), podpredsedu vlády a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, ministra životného prostredia a splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 31. august 2012

Stav: splnená

Úrad splnomocnenca pripravil návrhy procesov s uplatnením participatívnych metód pre tieto zákony/stratégie: *Zákon o sociálnych službách* (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR), *Zákon o ochrane prírody* (Ministerstvo životného prostredia SR) a *Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv* (Úrad vlády SR, Sekcia ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, prenesené na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR).

V prípade všetkých troch verejných politík bolo cieľom návrhu participatívnych procesov pripraviť a zrealizovať vzorový proces zapájania zainteresovaných z odbornej aj laickej verejnosti do prípravy verejnej politiky. Navrhnutý proces obsahoval osvedčené nástroje participácie a súčasne umožňoval odskúšanie si aj niektorých nových metód. Navrhnuté procesy obsahujú vytvorenie koordinačných skupín pozostávajúcich zo zástupcov, ktorých úlohou bolo odsúhlasenie návrhu, ako aj riadiacich výborov, ktorých cieľom bolo obsahovo „sprevádzať“ celý proces tvorby novely zákona, pomenovať hlavné okruhy, ktoré mali dané verejné politiky riešiť, navrhovať zadania pre tematické pracovné skupiny, pripravovať stanoviská a navonok reprezentovať. Úlohou externého konzultanta/facilitátora procesu bolo poskytnúť procesovú expertízu v riadení participatívnych procesov, t.j. poskytovať odborné rady z hľadiska celého procesu Dialógu, tak aj pri vedení stretnutí riadiaceho výboru a pracovných skupín. Súčasťou návrhov procesov bolo aj vytvorenie tematických pracovných skupín, zostavených ad hoc podľa objavujúcich sa kľúčových tém. Cieľom práce tematických pracovných skupín bolo pripraviť podklady pre riadiaci výbor ku špecifickým témam. Návrhy procesov obsahovali taktiež aj aktivity s odbornou verejnosťou, aktivity s priamymi adresátmi uvedených verejných politík a komunikáciu s verejnosťou.

Návrhy boli extenzívne prerokované s príslušnými rezortmi, takisto ako výber verejných politík. Využitím tak formálnej listovej komunikácie, ako aj osobných stretnutí boli pôvodné návrhy prispôbené podmienkam jednotlivých rezortov a politík a bol vzájomne dohodnutý postup pri ich aplikácii. Prípadné zmeny v navrhovanom procese boli akceptované v dialógu s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorý pôsobil ako koordinátor procesu, s príslušnými ministerstvami.

12. S využitím navrhovaných metód aplikovať participatívne metódy na tri verejné politiky

Uznesenie: úloha č. C.7 pre podpredsedu vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny (kompetenčne presunuté na ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí), podpredsedu vlády a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, ministra životného prostredia a splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 31. august 2012

Stav: čiastočne splnená

V rámci tejto úlohy boli navrhnuté procesy k participatívnym metódam pre tieto verejné politiky, po konzultáciách s príslušnými rezortmi štátnej správy: *Zákon o sociálnych službách* (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR), *Zákon o ochrane prírody* (Ministerstvo životného prostredia SR) a *Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv* (Úrad vlády SR, Sekcia ľudských práv a rovnakého zaobchádzania, prenesené na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR).

Zákon o ochrane prírody (Ministerstvo životného prostredia SR) – vyhodnotené ako nesplnená úloha

Medzi pilotné projekty dialógu o verejných politikách, pri tvorbe ktorých mali byť aplikované participatívne metódy, bola vo vyššie uvedenom materiáli zaradená aj *Národná stratégia ochrany biodiverzity pre roky 2012 – 2020*, ktorá bola neskôr nahradená návrhom nového *Zákona o ochrane prírody*. Ministerstvo životného prostredia SR pri tvorbe návrhu uvedeného zákona použilo viacero participatívnych metód, medzi ktoré možno zaradiť zapojenie širokej verejnosti do tvorby zákona formou dotazníka uverejneného na internetovej stránke ministerstva a vytvorenie pracovnej skupiny pre prípravu nového zákona o ochrane prírody aj za účasti mimovládnych neziskových organizácií, ktorých zástupcovia sa podieľali na tvorbe zákona.

Vzhľadom na potrebu urýchleného prijatia novej právnej úpravy, ktorá by mala riešiť otázku kompenzácií vlastníkov a užívateľov pozemkov za obmedzenia vzniknuté z titulu ochrany prírody, ministerstvo upustilo od vypracovania návrhu nového zákona o ochrane prírody a pripravilo novelu v súčasnosti platného zákona č. 543/2002 Z. z. Návrh tejto novely bol prezentovaný na verejnom prerokovaní dňa 6. mája 2013, na ktoré boli prizvaní aj zástupcovia mimovládnych neziskových organizácií a tretieho sektora. Zúčastnené subjekty mali možnosť k návrhu zákona sa vyjadriť a zaslať k nemu pripomienky, ktoré ministerstvo priebežne vyhodnocuje.

Ďalšie pripomienky k návrhu zákona č. 543/2002 Z. z. mali možnosť zástupcovia neziskových mimovládnych organizácií a tretieho sektora uplatniť v procese medzirezortného pripomienkového konania písomne alebo elektronicky prostredníctvom portálu právnych predpisov. Tieto pripomienky budú s nimi prerokované a následne vyhodnotené ešte pred predložením materiálu na schválenie do vlády SR. K dnešnému dňu k zásadnej zmene stavu nedošlo, k novele zákona prebiehajú intenzívne rozporové konania.

Pôvodný proces prípravy Zákona o ochrane prírody bol veľmi kvalitným participatívnym procesom, hoci bol realizovaný ešte pred prijatím Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Pripravený návrh zákona sa však nepoužil, a namiesto toho sa preferovala novelizáciu zákona, ktorá úplne

nahradiť zámer vytvorenia nového zákona, kde popísaný proces nebol v súlade s navrhnutou participatívnou metódou – nebola zriadená koordinačná skupina, riadiaci výbor, ani nebol prizvaný externý facilitátor procesu. Konzultovanie s verejnosťou a s jej zástupcami sa uskutočnilo jednorázovo s obmedzenou možnosťou ovplyvňovať konečný výstup. Jednodňové konzultácie so zástupcami neziskového sektora nemožno považovať za participatívny proces tvorenia verejnej politiky. Z uvedených dôvodov je tvorba novely Zákona o ochrane prírody z pohľadu participatívneho tvorenia verejnej politiky hodnotená ako nesplnená.

Zákon o sociálnych službách (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR) – vyhodnotená ako čiastočne splnená

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súlade s Akčným plánom v rámci plnenia úlohy vypracovania troch procesov Dialóg o stratégii s uplatnením participatívnych metód a vzdelávania zúčastnených pracovníkov štátnej správy a zástupcov mimovládnych organizácií realizovalo proces prípravy a prerokovania návrhu novely Zákona o sociálnych službách. V rámci celého procesu prípravy predmetnej právnej úpravy dôsledne realizovalo participatívny prístup ku koncipovaniu úpravy právnych vzťahov, ktoré majú byť predmetom zmien a doplnení. Procesu predchádzala dôsledná analýza problémov aplikačnej praxe pri uplatňovaní platnej právnej úpravy z pohľadu zástupcov zainteresovaných, vrátane mimovládnych organizácií. V záujme vyváženosti pohľadu na problémy aplikačnej praxe bola táto analýza doplnená aj identifikáciou problémových oblastí interpretácie a aplikácie platnej právnej úpravy zo strany zástupcov samosprávy na lokálnej a regionálnej úrovni. Zároveň v záujme expertného prístupu k príprave novely boli oslovení zástupcovia výskumných pracovísk (Inštitút pre výskum práce, sociálnych vecí a rodiny) i akademickej obce. Na proces analýzy nadväzoval proces syntézy získaných podnetov, ich prerokovania, ako i vyjednávania sporných pohľadov na predmet želateľnej úpravy právnych vzťahov. Tento proces bol realizovaný s využitím procesov konštruktívneho dialógu všetkých zúčastnených strán a riadeného vyjednávania v rámci uskutočnených rokovaní pracovnej skupiny s riadeným okruhom účastníkov. Členovia pracovnej skupiny boli etablovaní na princípe nominácie zástupcov zo strany zainteresovaných subjektov prípravného procesu a otvoreného dialógu – nominácia zástupcov prijímateľov sociálnych služieb, poskytovateľov sociálnych služieb, zástupcov samosprávy na lokálnej a regionálnej úrovni, zástupcov vedy a výskumu, expertov rezortu a iných zainteresovaných orgánov štátnej správy. Legitimitu činnosti pracovnej skupiny zabezpečilo jej kreovanie pod gesciou štátneho tajomníka ministerstva spolu s menovaním členov pracovnej skupiny na základe doručených nominácií ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Na základe výstupov a záverov rokovaní pracovnej skupiny a tematicky zriadených pracovných podskupín (vzhľadom na špecifický vecný obsah a rozsah pripravovanej právnej úpravy), experti rezortu pripravovali priebežne návrhy paragrafového znenia navrhovaných zmien a doplnení. Výstupy expertného spracúvania boli priebežne v navrhovanom znení prerokované v rámci tematicky orientovaných pracovných stretnutí realizovaných v rôznych územných obvodoch SR. Účastníkmi týchto tematických stretnutí boli zástupcovia samosprávnych orgánov na regionálnej i lokálnej úrovni, zástupcovia mimovládnych organizácií, ako i zástupcovia akademickej obce, vrátane účasti

zahraničných expertov ako i vybraní prijímatelia sociálnych služieb. Na základe vyššie uvedeného procedurálneho postupu bol realizovaný výstup a to návrh zmien a doplnení zákona o sociálnych službách, ktorý možno považovať za konsenzuálny výstup partnerských iniciatív pre otvorené vládnutie, ktorý má za cieľ vytvoriť podmienky pre kvalitnú správu vecí verejných. To predpokladá spoluprácu a zapojenie verejnosti odbornej i laickej i do riešenia problémov náležitého koncipovania právnej úpravy sociálnych služieb.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR podotýka, že rovnako aj pri príprave iných právnych predpisov spolupracuje s mimovládny sektorom, napr. pri príprave návrhu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím. V rámci tejto prípravy postupuje podľa Čl. 4 ods. 3 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, podľa ktorého „pri vytváraní a uplatňovaní zákonodarstva a politik zameraných na vykonávanie dohovoru a pri rozhodovaní o otázkach týkajúcich sa osôb so zdravotným postihnutím, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, budú dôkladne konzultovať s osobami so zdravotným postihnutím, vrátane detí so zdravotným postihnutím a budú s nimi aktívne spolupracovať prostredníctvom ich reprezentatívnych organizácií“. Na predmetný účel rezort vytvoril pracovnú skupinu, ktorej členmi sú nielen zástupcovia jednotlivých zainteresovaných rezortov, ale aj zástupcovia reprezentatívnych organizácií zastupujúcimi záujmy osôb so zdravotným postihnutím.

V procese analýzy a následnej syntézy získaných poznatkov členov pracovnej skupiny chýbala spätná väzba. Členovia pracovnej skupiny dávali k prerokovávaným témam svoje stanoviská, ústne aj písomne. Vyhodnotenie tohto procesu a najmä otázka, ako sa pripomienky premietli do zmeny koncepcie ministerstva, však chýbali. Napríklad jeden z partnerov bol s koncepciou novely na požiadanie oboznámený v máji 2013 mimo oficiálnej pracovnej skupiny. Paragrafové znenie bolo pre aktérov procesu nedostupné, až do jeho oficiálneho zverejnenia, kedy už nebolo možné do znenia novely zasahovať. Z uvedených dôvodov je tvorba novely Zákona o sociálnych službách z pohľadu participatívneho tvorenia verejnej politiky hodnotená ako čiastočne splnená.

Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv (Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR) - vyhodnotená ako splnená

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR plní túto úlohu v zmysle uznesenia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť č. 67 z 15. apríla 2013 k návrhu procesu tvorby Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR.

Ministerstvo v spolupráci so splnomocnencom pripravilo workshopy k príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR. Workshopy sa uskutočnili 25. júna 2013 v Banskej Bystrici, 26. júna 2013 v Košiciach a 27. júna 2013, 2. júla 2013 a 3. júla 2013 v Bratislave.

Na workshopoch sa hovorilo o jednotlivých tematických okruhoch pripravovanej stratégie. Základný koncept stratégie bol prerokovaný pracovnou skupinou Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť pre koordináciu a prípravu stratégie (koordinačná skupina) 17. júna 2013.

Zámerom je, aby sa na tvorbe stratégie podieľali všetky dotknuté rezorty, ostatné subjekty verejnej správy, nezávislé inštitúcie, akademická obec, odborná verejnosť, zástupcovia a zástupkyne občianskej spoločnosti tak, aby sa problematika ľudských práv stala horizontálnou prioritou celospoločenského významu. Uvedený prístup zahŕňajúci participáciu kľúčových subjektov vyplýva tiež z Konceptie rozvoja občianskej spoločnosti, ktorá bola schválená vládou SR.

Účastníci workshopov svojimi konštruktívnymi podnetmi prispeli k verejnej diskusii, ktorá má za cieľ skvalitňovanie verejných politík v oblasti ochrany a podpory ľudských práv. Aplikácia princípov participácie predstavuje významný nástroj v rámci kreovania verejných politík. Redakčný tím prípravy stratégie do konca júla 2013 zapracoval podnety z konzultačného procesu do prvotného znenia východiskového materiálu. Znenie so zapracovanými pripomienkami posúdila koordinačná skupina na svojom zasadnutí 22. augusta 2013.

Kvôli inkluzívnosti procesu a zahrnutia širokého spektra aktérov do procesu tvorby stratégie bola táto úloha vyhodnotená ako splnená. Úroveň participácie bola najvyššia zo všetkých pilotných verejných politík. Jeden z výsledkov participatívneho procesu bolo vyhovenie požiadavkám aktérov občianskej spoločnosti, aby bol proces predĺžený. Na mimoriadnom zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ktoré sa konalo 4.9.2013 sa Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR rozhodlo, vzhľadom na prebiehajúcu vášnivú diskusiu na danú tému v spoločnosti, presunúť prijatie zmienenej stratégie na jún 2014. Zároveň bol prijatý zámer rozšíriť participatívny proces tvorby tejto verejnej politiky a organizovať konferencie a iné podporné a vysvetľovacie akcie k téme ochrany a podpory ľudských práv.

13. Prípraviť návrh zákona o účasti verejnosti na legislatívnom procese

Uznesenie: úloha č. C.8 pre ministra spravodlivosti SR

Termín: 1. jún 2013

Stav: nesplnená

Ministerstvo spravodlivosti SR začalo s prípravou predmetného návrhu zákona, pričom ho plánuje predložiť do legislatívneho procesu v priebehu roka 2014. Činnosť je plánovaná od 1.1.2015. Dôvodom posunu pri príprave návrhu zákona je skutočnosť, že technologické predpoklady pre zabezpečenie procesu účasti verejnosti na legislatívnom procese budú zabezpečené v rámci projektu Elektronická zbierka zákonov (SLOV – LEX), ktorého ukončenie je v súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z Operačného programu Informatizácia spoločnosti na tento projekt stanovené na október 2014.

14. Schválenie pravidiel zapájania verejnosti do tvorby vybraných politík vládou SR. Súčasťou tohto materiálu bude návrh procesov, vzdelávania a výstupov participatívnej tvorby verejných politík

Uznesenie: úloha č. C.17 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 1. november 2013

Stav: čiastočne splnená

Na základe rôznych výsledkov úspešnosti zavedenie procesov s participatívnymi metódami do vybraných verejných politík a kvôli časovej súslednosti procesov je splnenie tejto úlohy naplánované na november 2013. Ako ďalší logicky nadväzujúci krok na aplikáciu participatívnych metód považuje Úrad splnomocnenca proces vyhodnotenia uvedených procesov v troch verejných politikách expertmi v tejto problematike. V tejto oblasti Úrad splnomocnenca vyhlásil verejnú súťaž na evaluáciu štyroch Dialógov o verejných politikách realizovaných v rámci Akčného plánu, ktoré boli zrealizované prostredníctvom participatívnych metód. Na základe tejto evaluácie budú pripravené podklady pre pravidlá zapájania verejnosti do tvorby vybraných politík. Cieľom evaluácie bude zhodnotiť implementáciu participatívnych procesov v rámci štyroch pilotných projektov dialógu o verejnej politike a formulovať odporúčania pre optimalizáciu implementácie participatívnych procesov v budúcnosti. Evaluácia bude zahŕňať analýzu participatívnych procesov a relevantných programových materiálov jednotlivých rezortov, ktoré sa týkajú tvorby špecifických verejných politík, analýzu procesov implementácie predmetných štyroch projektov tvorby politík, analýzu relevantných kontextov občianskej spoločnosti a verejnej správy z hľadiska potenciálu pre participáciu, realizáciu terénneho výskumu. Záverečným krokom bude vypracovanie odporúčacieho materiálu pre hlavných aktérov verejnej správy, ktorý umožní efektívnejšie zapájať verejnosť do tvorby špecifických verejných politík. Plnenie úlohy v súčasnosti prebieha a predpokladá sa jej ukončenie do novembra 2013.

Úlohy 15 a 16 sa týkajú nového systému elektronických hromadných žiadostí, a to dvoch etáp. Prvou je systém na zbieranie elektronických podpisov a druhým je nastavenie systému, ako s elektronickými hromadnými žiadosťami pracovať po tom, ako splnia dané kritériá.

15. Pripraviť a spustiť elektronické hromadné žiadosti

Uznesenie: úloha č. C.12 pre vedúceho Úradu vlády SR a splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 31. december 2012

Stav: čiastočne splnená

V procese prípravy elektronických hromadných žiadostí (ďalej len EHŽ) vypracoval Úrad splnomocnenca pozičný dokument, ktorý slúži ako podklad pre aplikáciu o EHŽ - http://www.otvorenavlada.gov.sk/data/files/4101_elektronicke-hromadne-ziadosti.pdf. Tento dokument predstavuje rôzne možnosti vytvorenia a realizácie EHŽ, ktoré prinášajú viacero výhod. Ich hlavnou výhodou je zjednodušenie spôsobu, akým občania môžu kontaktovať vládu SR a vyjadriť jej

svoje postoje. Pre vládu SR to predstavuje nástroj na zistenie, ktoré otázky v spoločnosti rezonujú a aké sú aktuálne. Pri zavedení tohto nového systému je potrebné počítať s potenciálnymi komplikáciami, ktorým je potrebné pri nastavení systému EHŽ predísť. Pozičný dokument tieto problematické oblasti identifikuje. Týkajú sa predovšetkým nasledovných bodov:

- ako dosiahnuť dostatočnú mieru dôveryhodnosti EHŽ a najmä ich podpisov, t.j. ako zabezpečiť autenticitu a verifikáciu údajov;
- ako zabrániť duplicitu podpisov pri podpisovaní EHŽ;
- ako zabezpečiť ochranu súkromia a predísť zneužívaniu osobných údajov za účelom získavania nepravých podpisov pre EHŽ;
- ako zabrániť automatickému generovaniu EHŽ;
- ako nastaviť kritériá úspešnosti, resp. neúspešnosti kritérií a akú hranicu podpisov je potrebné stanoviť na to, aby sa vláda SR danou EHŽ zaoberala;
- ako a do akej miery je potrebné a žiaduce zabezpečovať kontrolu obsahu EHŽ zverejnených na webe;
- ako nastaviť kritériá, na základe ktorých sa bude rozhodovať o tom, či EHŽ môže alebo nemôže byť zverejnená.

V záujme eliminovania možných komplikácií bol proces EHŽ rozdelený na štyri fázy, v rámci ktorých boli identifikované problémy a navrhnuté spôsoby ich riešenia:

- a) vytvorenie EHŽ – t.j. podmienky, ktoré musí autor EHŽ splniť na to, aby bola EHŽ na webovej stránke vytvorená a zaradená do systému;
- b) zverejnenie EHŽ – t.j. stanovenie kritérií na to, aby EHŽ, ktorú autor vytvorí, bola zverejnená a viditeľná aj pre ostatných návštevníkov internetovej stránky EHŽ a aby bola voľne vyhľadateľná na základe zadaných kľúčových slov;
- c) zbieranie podpisov – t.j. podmienky, ktoré musia občania splniť na to, aby prostredníctvom systému EHŽ konkrétnu iniciatívu podporili a aby sa ich podpis pod daným návrhom zobrazil;
- d) zaoberanie sa úspešnými EHŽ – t.j. čo sa s EHŽ bude diať po vyzbieraní stanoveného počtu podpisov a k čomu sa vláda/ministerstvá zaväzujú pri ďalšom rozhodovaní o úspešnej EHŽ.

Po obsahovej stránke je úloha splnená. Úrad splnomocnenca pripravil pozičný dokument, kde sú EHŽ a všetky ich relevantné aspekty pokryté. Uskutočnili sa konzultácie s delegáciou z Čiernej Hory o ich skúsenosti s pripravovaním systému elektronických petícií. Jednotlivé varianty prevedenia hromadných žiadostí boli extenzívne diskutované s odborníkmi na participáciu, ako aj s odborníkmi v informačno-technickej oblasti. EHŽ budú súčasťou balíka „Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky – eDemokracia a otvorená vláda“, projektu, ktorý pripravuje Úrad vlády SR a bude hradený z prostriedkov Európskej únie. Spustenie aplikácie sa predpokladá v 1. polroku 2015.

16. Prípraviť návrh na úpravu a doplnenie Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR

Uznesenie: úloha č. C.13 pre vedúceho Úradu vlády SR a splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 31. december 2012

Stav: čiastočne splnená

EHŽ na Slovensku budú smerované na vládu SR, čo znamená, že posudzovanie úspešných EHŽ a zodpovednosť za ďalší vývoj v zaoberaní sa ich návrhmi a výzvami ostáva práve na predstaviteľoch vlády. Procedurálne záležitosti týkajúce sa procesov nasledujúcich potom, ako EHŽ dosiahne požadovaný počet podpisov, budú predmetom ďalších nadväzujúcich materiálov vypracovaných v súlade so Smernicou na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR. Keďže uvedené zmeny sa týkajú tých hromadných žiadostí, ktoré vyzbierajú dostatočný počet podpisov, je logické sa touto úlohou zaoberať, keď bude k dispozícii technologicky kompletný návrh aj s kompletnými procesmi EHŽ. Návrhy na zmenu v Smernici na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR sú zakomponované v pozičnom dokumente o EHŽ-
http://www.otvorenavlada.gov.sk/data/files/4101_elektronicke-hromadne-ziadosti.pdf. Termín splnenia úlohy bol predsedom vlády SR posunutý na 31. decembra 2013.

C. Transparentná vláda

17. Pripraviť štatút a vymenovať pracovnú skupinu pre implementáciu Akčného plánu pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike

Uznesenie: úloha č. C.18 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 31. máj 2012

Stav: splnená

Medzirezortná pracovná skupina, ktorej úlohou je sledovať a koordinovať napĺňanie jednotlivých oblastí stanovených v rámci otvoreného vládnutia, bola vymenovaná v máji 2012. Pozostáva zo zástupcov štátnej správy a samosprávy.

Medzirezortná pracovná skupina začala aktívne pracovať v júni 2013, keď sa uskutočnilo prvé zasadnutie pracovnej skupiny. Hlavnou témou zasadnutia boli nedostatky a oneskorenia vo zverejňovaní datasetov a zverejňovanie rezortných dotačných schém, čo má dosah na viaceré úlohy. Pracovná skupina sa zhodla na riešení uvedených problémov a stanovila časový plán zverejňovania datasetov a rezortných dotačných schém.

Úlohy 18 až 20 sa týkajú vytvorenia Rady vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie a jednotlivých kontrolných funkcií, ktoré mala vykonávať.

18. Pripraviť štatút, návrh zloženia a vymenovanie Rady vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie

Uznesenie: úloha č. C.19 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 28. február 2012

Stav: splnená

Štatút Rady vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie bol splnomocnencom predložený na rokovanie vlády SR. Štatút bol súčasťou materiálu v uznesení č.50/2012 22.februára 2012. Vláda SR Radu vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie nezriadila z dôvodu existencie veľkého počtu poradných orgánov vlády.

19. Pripraviť návrh kritérií a parametrov, ktoré budú hodnotené Radou vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie

Uznesenie: úloha č. C.20 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 1. júl 2012

Stav: nesplnená

Rada vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie nebola zriadená vzhľadom na veľký počet poradných orgánov vlády SR, na základe čoho nie je možné pripraviť návrh kritérií, parametrov a hodnotenie barometra otvorenosti, ktoré by hodnotili Iniciatívu pre otvorené vládnutie. Na základe vyššie uvedeného bol predložený návrh na zrušenie úlohy C.20. z uznesenia vlády SR č. 50 z 22. februára 2012 a vládou SR bolo dňa 11. 9. 2013 schválené uznesenie č. 527, ktorým bola úloha C.20. zrušená.

20. Uskutočniť prvé hodnotenie barometra otvorenosti

Uznesenie: úloha č. C.21 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 1. júl 2012

Stav: nesplnená

Rada vlády SR pre transparentnosť a otvorené vládnutie, ktorá mala podľa Akčného plánu uskutočniť hodnotenie barometra otvorenosti, nebola zriadená vzhľadom na veľký počet poradných orgánov vlády SR. Na základe vyššie uvedeného bol predložený návrh na zrušenie úlohy C.21. z uznesenia vlády

SR č. 50 z 22. februára 2012 a vládou SR bolo dňa 11. 9. 2013 schválené uznesenie č. 527, ktorým bola úloha C.21. zrušená.

21. Pripraviť návrh zákona o ochrane oznamovateľov korupčného správania a predložiť ho do medzirezortného pripomienkového konania

Uznesenie: úloha č. C.9 pre ministra vnútra SR a splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 30. jún 2012

Stav: čiastočne splnená

Prípravou návrhu Zákona o ochrane oznamovateľov korupcie bol poverený minister vnútra SR v spolupráci so splnomocnencom. Na základe rokovaní medzi splnomocnencom, Ministerstvom vnútra SR a zástupcami mimovládnych neziskových organizácií sa vytvorila pracovná skupina, zložená zo zástupcov príslušných rezortov štátnej správy a zástupcov relevantných neziskových organizácií. Tá mala diskusiou stanoviť a spresniť problematiku oznamovania korupčného správania a pripraviť základnú kostru zákona, ktorá by potom bola rozpracovaná do podoby návrhu zákona legislatívnym odborom Ministerstva vnútra SR.

Na svojom prvom stretnutí v auguste 2012 pracovná skupina prebrala základné otázky problematiky, t.j. úlohu zákona, rozsah chránených okruhov a možné inštitúty poskytujúce ochranu oznamovateľom korupcie. Pracovná skupina sa zhodla, že ochrana oznamovania korupčného správania by sa nemala vnímať len v zúženom zmysle, ako oznamovanie skutkov spadajúcich do pôsobnosti Trestného zákona, ale práve naopak, v širšom zmysle, kedy by sa ochrana mala vzťahovať aj na iné nekalé praktiky, ktoré nie sú explicitne trestné. V tomto duchu pracovná skupina stanovila rozsah chránených okruhov a to nasledovne: trestné činy, správne delikty, ohrozenie zdravia, ochrana životného prostredia, resp. ich hrozba, nečinnosť, ochrana práv pacientov, ochrana práv klientov sociálnych služieb a študentov, úmyselné utajovanie, alebo ničenie informácií/dôkazov, pracovnoprávne vzťahy a hospodárnosť, transparentnosť financií.

Pracovná skupina taktiež prebrala problematiku stanovenia orgánu, ktorý by mal zastrešovať ochranu oznamovania korupčného správania v širšom zmysle. Transparency International Slovakia (ďalej len TIS) sa podujala vypracovať analýzu fungovania procesu oznamovania nekalých praktík v SR. Vo svojej analýze konštatuje, že problematiku oznamovania nekalých praktík v súčasnosti čiastočne upravujú viaceré právne predpisy, ako napríklad Zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, Zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, zák. č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, Zákon č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve, Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov a iné. Tieto čiastkové úpravy síce existujú, ale nie sú dostatočné. Napríklad zákonom definovanú ochranu oznamovateľa obsahuje len Zákonník práce. Pracovná skupina na základe analýzy TIS prebrala problematiku roztrieštenosti a nedostatočnosti zákonnej úpravy ochrany oznamovania nekalých praktík a diskutovala o vhodnej ceste, ako dosiahnuť splnenie úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády SR. To jest, či sa vydať cestou samostatného zákona, alebo cestou novelizácií jednotlivých, už existujúcich zákonov. Vznikol

konsenzus, aby existovala všeobecná (generálna) zákonná úprava oznamovania nekalých praktík, no aby sa tiež už existujúce čiastkové úpravy zosúladiť s takouto nadradenou normou ich novelizovaním. S týmto cieľom zástupcovia mimovládnych neziskových organizácií navrhli, aby boli oslovené jednotlivé rezorty, pod ktorých gesciu spadajú konkrétne právne predpisy už v súčasnosti upravujúce problematiku oznamovania nekalých praktík. Pre účely generálnej zákonnej úpravy si pracovná skupina stanovila za úlohu definovať základné pojmy, ako napríklad „nekalá praktika“, „oznamovateľ“ a pod. Úrad splnomocnenca následne na to zvolal niekoľko stretnutí subkomisie, zloženej zo zástupcov dotknutých rezortov, predovšetkým Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva kultúry SR. Na týchto stretnutiach boli zástupcovia jednotlivých ministerstiev poverení vypracovaním analýz právnych predpisov v ich pôsobnosti. Tieto analýzy po niekoľkých urgenciách aj doručili, v nich však prevládol názor, že ochrana oznamovateľov nekalých praktík je už v súčasnosti dostačujúca a nie je potrebné ju rozširovať, či inak konkrétnejšie upravovať.

Medzitým vláda SR prijala ďalšie uznesenie (č. 137 z 20. marca 2013), v ktorom v bode C.1 poverila ministra vnútra predložiť na rokovanie vlády SR návrh zákona o ochrane oznamovateľov korupčného správania do 31.12.2013. Tiež bol poslancami NR SR predložený návrh zákona, zaoberajúci sa problematikou oznamovania korupčného správania, ktorý prešiel do druhého čítania.

22. Vypracovať a predložiť vláde SR na schválenie Akčný plán pre otvorené vládnutie na nasledujúce obdobie

Uznesenie: úloha č. C.22 pre splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Termín: 1. jún 2013

Stav: čiastočne splnená

Medzinárodná Iniciatíva pre otvorené vládnutie má stanovený spoločný cyklus tvorenia, napĺňania a hodnotenia akčných plánov pre všetkých členov. Pôvodný termín úlohy nebral do úvahy obdobie hodnotenie súčasného Akčného plánu. Tvorba nového Akčného na Slovensku sa musí riadiť podľa tohto plánu, v ktorom došlo k posunu termínov vyhodnotenia jednotlivých národných akčných plánov. Nasledujúci Akčný plán má byť vypracovaný až na základe záverov hodnotenia do 4 mesiacov od ukončenia hodnotenia súčasného akčného plánu. Termín splnenia úlohy bol predsedom vlády SR posunutý na 31. december 2013.

Úrad splnomocnenca však už podniká kroky pre tvorbu nového Akčného plánu. Bola znovu ustanovená Poradná rada pre otvorené vládnutie, ktorá odsúhlasila proces tvorby nového Akčného plánu. Vytvorili sa tiež expertné pracovné skupiny, ktoré vypracujú obsahové návrhy v troch hlavných oblastiach: otvorené informácie, vláda otvorená pre dialóg a otvorené súdnictvo. Verejnosť bude mať možnosť pripomienkovať návrh na webovej stránke otvoreného vládnutia www.otvorenavlada.gov.sk, a sú naplánované tri regionálne stretnutia pre predstaviteľov občianskej spoločnosti.

IV. Záver, pokračovanie v záväzkoch otvoreného vládnutia a ďalšie kroky

Z procesu tvorenia a implementácie Akčného plánu vyplynulo, že sa na Slovensku vytvoril veľmi dobrý mechanizmus konzultácií s neziskovým sektorom, ktoré zabezpečoval Úrad splnomocnenca. Veľmi silný participatívny a inkluzívny prvok bol skombinovaný s otvorenosťou štátnej správy diskutovať a tvoriť nápady a myšlienky týkajúce sa otvoreného vládnutia. Medzi úspechy Iniciatívy pre otvorené vládnutie patrí vytvorenie portálu otvorených dát a zverejňovanie datasetov štátnej správy v otvorenom formáte – do tohto procesu sa zapojili všetky ústredné orgány štátnej správy. Podarilo sa vytvoriť priestor na začatie participatívnych procesov v rôznych verejných politikách a tieto modely sa budeme snažiť aplikovať na čoraz väčší počet verejných politik. Viacero úloh a záväzkov v Iniciatíve otvoreného vládnutia bolo započatých, ale nedokončených – najmä kvôli kapacitným a rozpočtovým dôvodom. V procese implementácie sa ukázalo, že navrhované záväzky boli dosť ambiciózne a nepodarilo sa ich všetky naplniť.

V takmer všetkých záväzkoch sa podarilo urobiť istý pokrok a viacero z nich (aplikácia na štrukturálne fondy a dotačné mechanizmy, systém elektronických hromadných žiadostí, zákon o ochrane oznamovateľov korupcie) sa dokončí v priebehu niekoľkých mesiacov. Navrhujeme preto, aby sa ďalší Akčný plán zamerlal na pokračovanie existujúcich iniciatív, s rovnakým zahrnutím neziskového sektora do procesu implementácie ako doteraz.

Jedným z nedostatkov implementácie Akčného plánu je proces evaluácie – chýba nezávislý orgán, ktorý by v pravidelných intervaloch kontroloval plnenie Akčného plánu a tiež participoval na procese konečného hodnotenia. Súčasné hodnotenie je vypracované Úradom splnomocnenca v spolupráci s orgánmi štátnej správy. To ale nie je vhodný model, keďže Úrad splnomocnenca je zároveň aj koordinačným orgánom Iniciatívy pre otvorené vládnutie, čo znamená, že nie je nezávislým nestranným aktérom. Obmedzením je tiež, že oblasť otvoreného vládnutia je pomerne nová a na Slovensku neexistuje široká báza expertov v rôznych oblastiach, čo znamená, že konzultácie sú vykonávané s obmedzeným počtom ľudí.

Čo sa týka nedokončených úloh a ďalších krokov, je potrebné v prvom rade skompletizovať zverejnenie informácií o štrukturálnych fondoch, Finančnom mechanizme EHP, Nórskom finančnom mechanizme, Švajčiarskom finančnom mechanizme a ďalších dotačných rezortných mechanizmoch. Medzirezortná pracovná skupina sa touto problematikou zaoberala, avšak na jednotlivých rezortoch nie je jasné, kto má túto úlohu plniť, čo malo za následok oneskorené neúplné splnenie úlohy. Táto úloha je navyše nevyhnutnou podmienkou na úspešné fungovanie aplikácie o dotačných mechanizmoch, kde už existuje koncept a tvorí sa samotná aplikácia. Nedostatok primárnych údajov však tento proces brzdí.

Tiež je potrebné naďalej pokračovať vo zverejňovaní datasetov podľa štandardov, ktoré budú účinné od 1. januára 2014 a zameriavať sa na dôležité a zaujímavé datasety. Ostala nedoriešená oblasť licencovania dát - čo s dátami možno robiť, aby bola ich použitie z právneho hľadiska v poriadku. Autorský zákon hovorí o licenčných zmluvách, je však potrebné, aby všetky licencie spĺňali základné štandardy alebo minimálne, centrálné stanovené znaky. V prípade, že ich budú spĺňať, datasety sa

budú dať spájať a spoločne využívať – je preto potrebné vytvoriť harmonizovaný licenčný rámec. Je tiež potrebné dotiahnuť do konca prípravu elektronických hromadných žiadostí a systém spustiť. Zákon o ochrane oznamovateľov korupcie je ďalším nedokončeným projektom, ktorý je potrebné dotiahnuť do konca roku 2013.

SR bude naďalej pokračovať v Iniciatíve pre otvorené vládnutie. Jedným zo záväzkov je vypracovať a schváliť do konca roka, resp. v januári 2014 nový Akčný plán. V tejto oblasti už bol započatý proces tvorby, keď boli identifikované kľúčové oblasti, na ktoré sa bude nový Akčný plán zameriavať. Prebiehajú aj úvodné konzultácie s expertmi v daných oblastiach. Proces tvorby nového Akčného plánu bude, takisto ako ten predošlý, zahŕňať možnosť jeho pripomienkovanie on-line a na participatívnych seminároch a bude sa k nemu vyjadrovať aj Rada vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie. Cieľom nového Akčného plánu je nadviazať na súčasný Akčný plán, viac zviditeľniť Iniciatívu pre otvorené vládnutie v SR pre občana a ukotviť SR ako pevného člena medzinárodného Partnerstva pre otvorené vládnutie.